

FORSA och Skuggutredningen

Alexandru Panican

Socialt arbete – välfärdsstatens hjärna & hjärta!

FORSA

Förbundet för forskning och praktik i socialt arbete

FORSA bildades under det första FORSA-symposiet som ägde rum i Lövånger den 7-9 november 1984. FORSA har bildats kvällen den 8 november, Bengt Börjeson valdes till dess första ordförande. Från början hette "Förbundet Forskning i socialt arbete" (FISA).

Enligt § 2 i stadgarna skulle Förbundet forskning i socialt arbete ha som mål:

- att främja utvecklingen inom det sociala arbetets område;
- att verka för utbytet av kunskaper, erfarenheter och resultat mellan forskningens och det sociala arbetets praktik
- **att befrämja forskarnas möjligheter till publicering**
- **att förbättra villkoren för forskningen och forskarutbildningen i socialt arbete**
- **att verka för positiva kontakter med forskningsråd och andra myndigheter**
- **att verka för internationellt samarbete mellan forskare i socialt arbete.**

Från forskare & forskning i fokus till dagens forskning och praktik!

FORSA

- **1994 startades Socialvetenskaplig tidskrift**
- **2011 lanserades den samnordiska vetenskapliga tidskriften Nordic Social Work Research (ett samarbete mellan FORSA Sverige, Danmark, Norge, Finland, Island och förlaget Taylor & Francis)**
- **FORSA anordnar vartannat år ett två-dagars nationellt symposium.**
- **Delar ut vartannat år FORSA-priset (10 000 kronor). Priset instiftades för att stimulera och uppmuntra kunskapsutveckling och forskning inom den sociala sektorn. Det är ett uttryck för det erkännande som praktik, utbildning och forskning vill ge enskilda eller grupper av personer som gjort förtjänstfulla insatser för kunskapsutvecklingen inom det sociala arbetets område inom välfärdssektorn.**

FYS – har fått priset 2020

- **6 aktiva lokala föreningar, FORSA: Norr, Småland, Stockholm, Syd, Väst och Östergötland.**

FORSA

Exempel på titlar på symposier

- **1984** ”Forskning i socialt arbete som en resurs inför morgondagens sociala arbete”
 - **1987** ”Fattigdomens ansikten”
 - **1991** ”Makt – Vanmakt – Motmakt”
 - **1994** ”Forskning, fält, framtid - ett symposium om kunskap och handling i socialt arbete”
 - **1998** ”Kön, sexualitet och socialt arbete”
 - **2003** ”Kunskap, nytta och praktik på handikappområdet”
 - **2005** ”Kunskapsbaserat socialt arbete”
 - **2007** ”Att göra socialt arbete – mellan manual och improvisation”
 - **2008** ”Bärande Lärande – om hållbar kunskapsutveckling i socialtjänsten”
 - **2009** ”Socialt arbete som profession och passion – kunskapsbas och tillämpning”
 - **2013** ”Brukarinflytande i forskning och praktik”
- 2025-03-07

FORSA

Att uppmärksamma!

- **Det forskas allt mer!**
- **Det publiceras i allt högre grad!**
- **Det samverkas mera!**
- **Explosionsartad utveckling gällande antal lärosäten (19), studenter och verksamma socionomer!**

Dock samma återkommande sociala problem!

Se CSA – 1903: samlade alla föreningar som ville hitta lösningar på den sociala frågan (underklassens levandvillkor)

Åtgärda fattigdom (äldre, barn som for illa, gängbildningar bland ungdomar, prostitution, ogifta mödrarnas situation, missbruk, bostadsnöd i storstäderna, hemlöshet, tiggeri osv.

1921 - Institutet för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning i Stockholm

Hur begripliggöra detta?

Skuggutredning - Reform för socionomers specialistutbildningar

Förbundet Sveriges Socionomutbildningar
Förbundet för forskning och praktik i socialt arbete
Föreningen Sveriges Socialchefer
Akademikerförbundet SSR
Fackförbundet Vision

Reform för socionomers specialistutbildningar

Den nya Socialtjänstlagens nya krav: i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet

samt

centrala aktörer överens om generalistutbildning + specialistutbildning/vidareutbildning högskolenivå

Skuggutredningens övergripande bedömning:

**tiden mogen för en långsiktig & hållbar struktur för vidareutbildningar inom det breda socionomfältet
(ej enbart inom socialtjänsten)**

Reform för socionomers specialistutbildningar

Huvudförslag

(i) En sammanhållen struktur införs för socionomers vidareutbildningar – professionsfördjupande specialistutbildningar på avancerad nivå

- **klargöra vilka arbetsuppgifter bör utföras av kvalificerad personal med akademisk vidareutbildning**
- **vidareutbildningar bör utvecklas för att bättre svara mot nya & förändrade krav på socialt arbete**
- **koordinering & samverkan yrkesfält & högskolor på nationell & regional nivå för att identifiera varierande professionsfördjupande utbildningar på avancerad nivå**

Grundprincipen: vidareutbildning en kombination av vetenskaplig kunskap & beprövad erfarenhet med praktisk verksamhetsanknytning

Reform för socionomers specialistutbildningar

- **Karriärtjänster som kombinera studier med tjänstgöring: inför akademisk specialisttjänstgöring**

AST: tjänst på heltid med integrerat lärande i verksamheten som kombinerar teori med verksamhetsförlagda studier

Reform för socionomers specialistutbildningar

(ii) En nationell målsättning är att hälften av alla yrkesverksamma socionomer år 2040 ska ha genomgått en specialistutbildning.

- **Hälften av alla yrkesverksamma ska ha genomgått en specialistutbildning år 2040**
- **Det behövs organisatoriska & formella förutsättningar under de kommande 3 åren för att starta specialistsocionomutbildningar 2027-2028**

Om utvecklingstrenden fortsätter 60 000 socionomer 2040-talet: 2 500-3 000 – 1 500 examina på avancerad nivå/år

Reform för socionomers specialistutbildningar

(iii) Specialistutbildningar med yrkesexamen på avancerad nivå med minst 60 hp införs inom socionomfältet

- **efter utredningar från Socialstyrelsen & UKÄ infört yrkesexamen på avancerad nivå för HSK (60 hp).
Inför på samma sätt inom socionomfältets andra inriktningar.**
- **Kommande utredningar får klargöra vilka specialistutbildningar ska utvecklas. Inom socialtjänsten: barnskydd, familjerätt, skolområdet, ungdomsarbete, försörjning, missbruk, äldreomsorg, funktionshinder, prevention & mobilisering, motverka ungdomskriminalitet.**

Reform för socionomers specialistutbildningar

(iv) Minst ett års yrkeserfarenhet förordas som behörighetskrav för utbildningar till specialistsocionom.

Hur regleras övergången mellan socionomutbildning och yrkesexamen som specialistsocionom?

Enligt Högskoleförordningen: grundläggande behörighet (socionomexamen) & möjligheter till särskild behörighet för tillträde till avancerad nivå. Särskild behörighet: krav på högskolekurser eller *andra villkor som betingas av utbildningen eller är av betydelse för det yrkesområde som utbildningen förbereder för.*

Det innebär rätt att ställa krav på yrkeserfarenhet.

- **Behörighetskravet: minst 1 års yrkeserfarenhet inom relevant område i socialt arbete för att tillgodogöra sig fördjupning till yrkesexamen som specialistsocionom.**

Reform för socionomers specialistutbildningar

Genomförande

- (i) Regeringen föreslås initiera en utbildningsreform på avancerad nivå för socionomer som underbygger och stärker den kompetens- och bemanningssatsning som skall genomföras 2024–2028.**

Regeringen bör ge UKÄ & Socialstyrelsen i uppdrag att utreda ny yrkesexamen till specialistsocionom & lägga fram förslag på dess inrättande. Arbetet bör bygga på den samsyn som numera finns kring behovet av att reformera socionomfältets professionsfördjupande utbildningar (8 miljarder fram till 2028)

Reform för socionomers specialistutbildningar

(ii) Inrätta ett nationellt socialt kompetensråd för planering och samordning av det sociala arbetets kompetensförsörjning

Regeringen bör ge Socialstyrelsen & UKÄ i uppdrag att ta fram ett förslag till hur ett nationellt socialt kompetensråd bör utformas (2020 finns ett nationellt vårdkompetensråd vid Socialstyrelsen med uppdrag att överväga kompetensbehov & stödja samverkan kring kompetensförsörjningsfrågor).

Nationellt socialt kompetensråd

14 ledamöter från regioner, kommuner, lärosäten, Socialstyrelsen, UKÄ & kansli på Socialstyrelsen

Reform för socionomers specialistutbildningar

(iii) Partnerskapet för kunskapsstyrning inom socialtjänsten och de regionala samverkans- och stödstrukturerna (RSS) inom socialtjänst och näraliggande hälso- och sjukvård föreslås kartlägga och stödja inrättandet av specialistutbildningar för socionomer i samverkan med lärosätena.

Utbildningsreformen bör ta hänsyn till olika förutsättningar runt om i Sverige – då samordning mellan yrkesföreträdare & lärosäten på regional nivå. RSS lämplig arena för att stödja kunskapsutvecklingen för kommuner & regioner för att bedriva verksamhetsrelevant utvecklingsarbete.

Uppdraget: undersöka utbildningsbehov inom olika inriktningar & ha dialog med regionens lärosäten & identifiera utbildningsreformen relevant för specifika regionala utbildningsbehov.

Reform för socionomers specialistutbildningar

(iv) FSSOC föreslås inrätta ett utskott för samordning av lärosätenas specialistutbildningar för socionomer

Fssoc uppgift är att främja samverkan mellan lärosäten med socionomutbildning, flera nätverk bedrivs inom förbundets regi. Den nationella forskarskolan anordnar ämnesspecifika doktorandkurser inom socialt arbete.

Förslag:

inrätta ett utskott för att samordna kunskapsutbyte mellan lärosätena, såväl studentunderlag som personalkompetens kan samordnas mellan olika lärosäten.